

Wij laten ons niet uitpersen!

een analyse van het discours van PVDA over de huidige regering, de kenmerken en strategieën van de partij om kiezers naar zich toe te trekken

Inhoud

Inleiding.....	3
Literatuurstudie	4
Nominalisatie	4
Predicatie	4
Argumentatie.....	4
Perspectivisering	4
Intensificatie en mitigatie	4
Methodologie	5
Resultaten	6
Nominalisatie	6
Predicatie	6
Intensificatie	7
Argumentatie.....	7
Perspectivisering	8
Mitigatie	8
Conclusie	9
Bibliografie.....	10
Bijlage.....	11

Inleiding

De PVDA wordt beschreven als een links-extremistische partij. Ik zou mezelf ook beschrijven als een eerder links persoon. Ik ben vegetariër en geloof dat alle mensen gelijke rechten verdienen. Dus dacht ik mijzelf goed te kunnen aliëneren met de partij die gelijke waardes deelt.

Ik ben echter, net zoals iedereen die niet denkt vatbaar te zijn voor propaganda, zeer vatbaar voor propaganda. Zeker als het van sociale media uitgaat. Daarom vroeg ik mij af tot hoeverre ik het werkelijk eens ben met de uitspraken van de PVDA en welke strategieën zij gebruiken om kiezers te overtuigen.

De partij hanteert net zoals hun rechtse tegenhanger, Vlaams Belang, een zeer rigide houding tegenover hun collega-partijen. Ik besloot daar dieper op in te gaan. Hoe spreekt de PVDA over andere politieke partijen, zowel Belgische als die van het buitenland?

Bij een partij die zweert bij gelijkheid en tolerantie voor iedereen, zou je verwachten dit ook terug te vinden in hun taalgebruik. De PVDA staat echter allerm minst bekend om zijn vredevolle, kalme eisen, maar meer voor extreme beschuldigingen.

Mijn onderzoek is verder gegroeid uit persoonlijke interesse en ik had zin in een uitdaging: het discours van de PVDA objectief beoordelen.

Literatuurstudie

Ik zal mijn bronnen en bevindingen analyseren volgens de DHA (Discourse Historical Approach). De DHA deelt strategisch woordgebruik in, in vijf verschillende strategieën: nominalisatie, predicatie, argumentatie, perspectivering en intensificatie & mitigatie. Elk met verschillende uitvoeringen en doelen. In mijn bronnen zal ik opvallend taalgebruik op die manier indelen.

Nominalisatie

Nominalisatie slaat op het gebruik van substantieven om op subtiële wijze een woordkeuze te benadrukken. De substantieven hebben als doel om objecten, fenomenen, gebeurtenissen in te delen in een binair: goed -slecht idee. Bij nominalisatie plakt de redenaar zowel positieve als negatieve labels op dingen door het gebruik van eufemismen en dysfemismen.

Predicatie

Deze strategie houdt in dat framing wordt gebruikt door middel van overdreven adjectieven en werkwoorden. Het is als het ware de tactiek van beeldspraak om gebeurtenissen, dingen of evenementen te karakteriseren.

Argumentatie

Alle redeneringen en argumenten, zowel werkelijke als drogredenen, vallen onder argumentatie. Het hoofddoel is om de toehoorders te overtuigen van de waarde van de ideeën of de te interpreteren ideologieën de spreker.

Perspectivering

Bij perspectivering worden voornaamwoorden gebruikt om zich op een bepaalde manier te positioneren tegenover de toehoorders. Men kan zichzelf of anderen vereenzelvigen met een bepaald doel of juist afstand creëren tussen verschillende groepen.

Intensificatie en mitigatie

Deze twee zijn ongeveer antoniemen. Terwijl bij intensificatie iets wordt uitvergroot voor dramatisch effect, zal mitigatie energie juist verdelen. Mitigatie zal iets kleiner of hoopvoller voorstellen dan het is. Intensificatie zal het vergroten en verergeren.

Methodologie

Als eerste heb ik rondgesurfd op het internet om een interessant onderwerp te vinden. Al snel raakte ik geïntregeerd in de marketing en imagosturing van de PVDA. Op hun website vond ik meteen mijn onderzoeksvraag: Hoe spreekt de PVDA over andere politieke partijen, zowel Belgische als die van het buitenland?

De volgende twee lesuren heb ik hun website en de gelinkte websites doorspit en heb ik zes bronnen geanalyseerd volgens de DHA methode. Eerst las ik webpagina volledig door en lette op wat mijn aandacht trok en waarom ik mij op een bepaalde manier voelde tegenover het onderwerp van de pagina. Daarna begon ik te zoeken naar idiomatische verklaringen en nam notities in het op het einde bijgevoegde Excel bestand.

Hierna heb ik mijn Excel bestand doorgespit en in een kladversie de verbanden en patronen die ik opmerkte opgeschreven. Dat goot ik dan in een mooiere tekst over mijn resultaten.

Vervolgens ontwierp ik mijn voorblad. Nadat ik mijn document de gevraagde structuur had gegeven, begon ik de verschillende onderdelen aan te vullen: de inhoudstafel, de bibliografie, de bijlage.

Wanneer de hoofdzakelijk archiverende taken gedaan waren zette ik mij aan het schrijven van een inleiding. Ik heb geprobeerd om de inleiding zowel persoonlijk als academisch interessant te maken, door zowel mijn persoonlijke motivatie te vermelden als de vereiste zaken.

Vervolgens schreef ik een objectief droge uitleg over mijn literatuurstudie en mijn methodologie.

Als laatste zal ik mijn resultaten nalezen en een korte, samenvattende conclusie proberen schrijven.

Resultaten

Nominalisatie

De PVDA/PTB profileert zichzelf als de underdog, de dupe, de werkende klasse door herhaaldelijke nominalisaties van die klasse. Zij beweren de werkende klasse te representeren. Zo stellen ze zich vijandelijk op tegenover de nieuwe regering, die ze gaan vervreemden door terugkerend hij-/zij-gebruik. Ze vereenzelvigen de regering en steken ze allemaal onder dezelfde negatieve noemers: kleine zelfverrijkende groep, superrijken... Bart De Wever, Conner Rousseau en Sammy Mahdi worden expliciet genoemd als tegenstander van de PVDA. Ook de Verenigde Staten en Trump vallen prooi aan dit hij-/zij-denken.

werkende klasse= wij

ze hebben ons wijsgemaakt

kleine zelfverrijkende groep = zij

iedereen= alle kiezers

de nieuwe regering= zij

hun afbraakregering= zij

ze willen ons uitpersen= de nieuwe regering

citroenen= wij/het verzet

samen= wij

superrijken =zij

Bart De Wever/ Conner Rousseau/ Sammy Mahdi = zij

stockholmsyndroom: Europa= zij

Trump/ VS= zij

de regering= zij

Predicatie

Wanneer verder gekeken wordt naar het voorbeeld van de Verenigde Staten, beweert PVDA dat Europa last zou hebben van Stockholmsyndroom, een redelijk felle beeldspraak. Zo wordt het taalgebruik door andere scherpe adjectieven, werkwoorden en uitdrukkingen doorspekt, zowel positief als negatief. Wanneer ze hun eigen doelen beschrijven komen de woorden: onvoorwaardelijk en ondubbelzinnig verschillende keren voor. Daarmee zetten ze niet enkel de goede eigenschappen van hun partij in de verf, maar eigenlijk voornamelijk de afwezigheid van de negatieve eigenschappen die tegenpartijen wel zouden bezitten.

Ze nemen opnieuw een soort slachtofferrol in, waar alle acties van een tegenpartij in een negatief daglicht worden gesteld. De rechten van het gewone volk, waarmee zij zich identificeren, worden 'ingeperkt'. Het volk zelf 'onderdrukt'. Zo zou de regering "ouderwetse" ideeën hebben, zich vastklampen aan de VS en voeren ze een asociaal

beleid. De nieuwe regering wordt ook opnieuw in beeld gesteld als een rijke club, met woorden als: lucratieve handel, luxueus leven etc.

ouderwetse ideeën

boost aan de gezondheidszorg

inperken, uitpersen (2x), aanvallen, nog langer werken, vals

vastklampen, niet van tel zijn, in de hoop van

asociaal beleid, smerige oorlog, onmiddellijk, onvoorwaardelijk, ondubbelzinnig,

lucratieve handel, luxueus, bloederige oorlog, schorsen

Intensificatie

De PVDA wordt als een extreem linkse partij gezien en dat valt te zien aan hun taalgebruik, waarbij acties en gebeurtenissen worden uitvergroot voor dramatisch effect. Wanneer ze zich uitspreken over Rusland wordt Poetin niet gespaard (Russische oligarch), maar ook absoluut niet compleet veroordeeld. De PVDA poneert dat de staatshoofden van Europa gezellige onderonsjes met hem hebben. Zo zou Poetin thee met de koningin van Engeland hebben gedronken voor hij zelfs opnieuw ingezworen was. Dat zou gebeuren terwijl de rest van Europa Poetin zijn geweld veroordeeld.

Hier lijkt de partij zich te willen profileren als intelligent. Zij zouden wel aandacht hebben voor al het onrecht in Europa, wat ze opnieuw willen duidelijk maken met verwijzingen naar de superrijken, de rode loper, de wapenwedloop.

De PVDA focust met hun taalgebruik op de mogelijke negatieve effecten van een Westen dat op de oorlog in Oekraïne let, in plaats van op de gevaren van een te machtig Verenigde staten. Ze waarschuwen hiervoor met allerlei negatieve beeldspraak en aansporingen voor verandering en ongenoegen tegenover de huidige regering.

incasseren, niet meer pikken, het moet anders, wijsgemaakt

inperken, wapenwedloop, uitpersen, aanvallen, nog langer werken, ramp, leugens, valse beloftes

rode loper uitrollen voor de superrijken, wij laten dat niet gebeuren

gaan lopen met de grondstoffen (Oekraïne), Oekraïne verdelen, leegroven

Russische oligarch, alweer te gast in Londen voor hij ingezworen wordt, Poetin drinkt thee met de queen terwijl zijn geweld veroordeeld wordt

Argumentatie

De PVDA gebruikt verschillende drogredenen in hun argumenten. Ze gaan ervan uit dat iedereen het met hun beweringen eens is dat de Belgische politieke scène corrupt zou zijn. Ze sporen aan tot actie, door enkel de negatieve aspecten van de huidige regering te belichten. Wanneer de partij beweert dat “wij beter verdienen”, wordt er verondersteld

dat iedereen het hiermee eens is en dat het vanzelfsprekend zou zijn dat er een betere realiteit zou moeten bestaan.

De PVDA valt president Trump zeer vaak op de man aan. Er worden twijfels opgeroepen rond de kwalificaties van Trump door te wijzen naar zijn uitspraken over Gaza, Groenland en Panama. Ze alluderen ook op corruptie en vriendjespolitiek door te spreken over de ontmoetingen en gesprekken tussen president Trump en Poetin.

Waarom veranderen we de spelregels dan niet?

blijven samenwerken ondanks de genocide en kolonisatie van Palestina

wij verdienen beter

Sinds Donald Trump opnieuw president is= reden aanwijzen, F35 die niet kunnen opstijgen zonder toestemming vh. Pentagon, wat denkt de president over Gaza, Groenland, Panama. Wat hij nu doet onderling met Poetin

Dat zijn de feiten

Perspectivisering

Wanneer er gekeken wordt naar het gebruik van persoonlijke en bezittelijke voornaamwoorden in PVDA discours vinden we voornamelijk “ons of onze” terug. De PVDA gebruikt “ons” om te verwijzen naar de gezamenlijke belangen van “het volk”. Zij willen zich verbinden aan de zogenaamde underdog van de samenleving door de partij te identificeren met de gewone mens. Ze beweren de rechten van de alledaagse mens te verdedigen. Hierdoor kan PVDA zich aliëneren met de “onderdrukte” mens en heeft het de kans om zich als moreel superieure partij op te stellen. Wanneer leden van andere partijen iemand ophemelen wordt met deze techniek het grote contrast versterkt.

De partij stelt zich vaak persoonlijk op door direct naar de kiezer te spreken. Ze hebben het over ‘jouw kant’. Een soort van breuk door de vierde muur.

onze energie, onze toekomstvisie

onze lonen, onze pensioenen, onze democratische rechten

ons wagonnetje, ons land, ons continent, ons defensiebudget, onze belangrijkste en beste bondgenoot (Amerika volgens het regeringsakkoord v De Wever), jouw kant

Mitigatie

Hoewel de partij een zeer sterke, intense, tot actie aanzettende woordenschat heeft, zijn er ook voorbeelden van mitigatie te vinden. Vlak na een beschuldiging aan het hof van de huidige regering volgt er een hoopvolle, bijna troostende; we kunnen beter.

we kunnen beter

Conclusie

De PVDA definieert zichzelf in hun taalgebruik niet door kwaliteiten die zij zouden bezitten, maar juist die ze zagezegd niet hebben. Ze profileren zichzelf als de underdog op het politieke speelveld en proberen hiermee de sympathie en empathie van de kiezers te winnen.

Wanneer er gesproken wordt over machtshebbers en staatshoofden, wordt er vaak met negatieve sterk uitvergrotende beeldspraak rondgegooid. Opnieuw om de partij zelf te distantiëren van de zagezegde “rijke elite” en de sympathie van het volk te verkrijgen. Het volk herkent zich in deze retoriek, omdat zij ook boos zijn en de mensen willen bejuten die het beter hebben dan zij.

Vaak valt de PVDA andere partijen op de man aan en gebruiken ze cirkelredeneringen om hun punt te bewijzen. De ad hominem argumenten worden ad nauseam herhaald.

Een mogelijks overblijfsel van hun communistische oorsprong vind je terug in de partij's gebruik van persoonlijke en bezittelijke voornaamwoorden, met name; ons, onze. Hiermee vereenzelvigt de PVDA zich opnieuw met de zogenaamde “kleine man” en beweert de PVDA in dezelfde problemen te delen.

Al de intense boodschappen worden zelden, maar niet nooit afgewisseld door een troostende, hoopvolle zin. Zo houdt de PVDA een positieve schijn op terwijl ze zich distantiëren van alle andere politieke spelers.

Bibliografie

PVDA. (2023-2025). *Waarom de PVDA al meer dan twintig jaar tegen Poetin is.*

Opgehaald van pvda.be: <https://www.pvda.be/waarom-de-pvda-al-meer-dan-20-jaar-tegen-poetin>

PVDA. (2024). *pvda.be/testregering*. Opgehaald van pvda.be: <https://www.pvda.be/test-regering>

PVDA. (2025, februari). *Blijft de EU zich vastklampen aan de VS?* Opgehaald van pvda.be: <https://www.pvda.be/blijft-de-eu-zich-vastklampen-aan-de-vs>

PVDA. (2025). *doedeswitch intro*. Opgehaald van doedeswitch: <https://doedeswitch.be/intro>

PVDA. (sd). *wij verdienen beter*. Opgehaald van pvda.be: <https://www.pvda.be/wijverdienenbeter>

Bijlage

Hier toegevoegd: de samenvatting van mijn bronnen en de informatie die ik eruit heb gehaald.

[discours analyse bronnen](#)

Lore Huyge, 5GL3